

**Stanowisko Komisji Finansowo-Budżetowej Rady Miejskiej w Elblągu
do uchwał w sprawach:**

1. Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasto Elbląg na lata 2021 – 2034
2. Budżetu Miasta Elbląg na rok 2021.

DOCHODY 715 789 826 zł;

WYDATKI 745 882 038 zł;

w tym:

dochody bieżące **686 344 120 zł;**
dochody majątkowe **29 445 706 zł**

w tym:

wydatki bieżące **680 303 373 zł;**
wydatki majątkowe **65 578 665 zł;**

DEFICYT 30 092 212 zł

PRZYCHODY 31 748 358 zł

ROZCHODY 1 656 146 zł

BUDŻET 747 538 184 zł

Mając na uwadze fakt, że na sytuację finansową Gminy Miasto Elbląg nadal znaczący wpływ mają decyzje ustawodawcy dotyczące:

- zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych , tj. obniżenie stawki podatkowej z 18 na 17%;
- zmiany w przepisach podatkowych od osób prawnych;
- podwojenia kosztów uzyskania przychodów dla pracowników;
- zwolnienia z podatku dochodowego dla osób do 26 lat do wysokości dochodów 85.528 zł;
- zasad wynagradzania nauczycieli;
- wzrostu płacy minimalnej;
- skokowego wzrostu opłat z tytułu odprowadzania wód opadowych;
- wzrostu opłaty za składowanie odpadów;
- organizacji i dodatkowych wydatków związanych z walką z epidemią Covid-19;
- inne.

W roku 2020 dodatkowo negatywny wpływ na dochody miasta miały:

- zmniejszenie subwencji oświatowej;
- zmniejszone dochody z powodu ogłoszonego lockdownu – zmniejszone dochody z udziału

w podatkach PIT i CIT oraz ulgi dla przedsiębiorców lokalnych na skutek decyzji władz miasta – ulgi w podatkach od nieruchomości i opłaty z tyt. użytkowania wieczystego,

- obniżone czynsze najmu, czasowe zwolnienia z opłat za wywóz odpadów;
- brak istotnego zabezpieczenia w subwencji podwyżek dla nauczycieli (poziom tylko 6%);
 - zwiększenie dotacji dla niepublicznych placówek oświatowych (wynagrodzenia nauczycieli).

Na dochody w roku 2021 Gminy Miasto Elbląg negatywny wpływ będą miały ponadto:

- wzrost płacy minimalnej do **2.800,00 zł**;
- zmiany w podatku dochodowym od osób prawnych CIT i ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

Prognozowane dochody gminy w latach 2021-2034 kształtują się w przedziale od **715 789 826 zł** do **830 424 938 zł** z czego dochody bieżące stanowią ok. **96%**, pozostałe **4%** stanowią dochody majątkowe.

Na lata 2021 – 2034 planuje się wzrost wydatków na poziomie 1-2% w stosunku rocznym od planowanych na rok 2021, tj. **745 882 038 zł**.

Wydatki bieżące są równoważone dochodami bieżącymi.

Projekt budżetu gminy na rok 2021 zakłada:

Dochody ogółem na poziomie **715 mln zł**, z czego dochody bieżące **686 mln zł**; majątkowe **29 mln zł** oraz przychody **32 mln zł**.

Wydatki na poziomie **745,9 mln zł** w tym wydatki bieżące **680 mln zł**; majątkowe ok. **65,6 mln zł** oraz rozchody na poziomie **1,6 mln zł**.

Budżet Gminy Miasta Elbląg kształtować się będzie na poziomie **747,5 mln zł**.

Komisja zwraca uwagę, że o ile w roku 2020 wypracowana nadwyżka operacyjna wyniesie ok. **19 mln zł** to w roku 2021 nadwyżka kształtować się będzie na poziomie ok. **6 mln zł**.

Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi kształtuje się na poziomie **6 mln zł**.

I. Planowane dochody na rok 2021 kształtują się następująco:

Dochody bieżące – na poziomie **686,3 mln zł**, z czego

dochody własne na poziomie 322,3 mln zł, z czego największe pozycje to wpływy z:

- podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) ok. **161 mln zł**;
- podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) ok. **5,5 mln zł**;
- podatku od nieruchomości ok. **68 mln zł**;
- innych podatków i opłat **41 mln zł**;

subwencja ogólna – na poziomie **172,2 mln zł**, z czego:

wyrównawcza – ok. **7,3 mln zł**; oświatowa ok. **156 mln zł**; równoważąca **8,9 mln zł**.

dotacje celowe – na realizację zadań własnych i zleconych – ok. **200,3 mln zł**. Środki pochodzące z dotacji celowych będą finansowały zadania o charakterze socjalnym, tj. głównie na wychowanie przedszkolne, wypłata świadczeń rodzinnych, realizacja programu „Dobry Start”, składki na ubezpieczenie zdrowotne osób pobierających niektóre świadczenia oraz osób pobierających zasiłki dla opiekunów; zadania z zakresu opieki społecznej; zadania z zakresu administracji publicznej (zadania zlecone); oraz działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej oraz Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego.

środki z budżetu UE i dotacje na zadania realizowane z udziałem środków UE – ok. **21 mln zł**.

W ramach tych środków będą kontynuowane głównie projekty z perspektywy finansowej 2014-2020 realizacja których, ze względu na sytuację epidemiczną, została wydłużona na rok 2021.

Dochody majątkowe kształtować się będą na poziomie **29,4 mln zł**, w tym dochody z majątku gminy **19,8 mln zł**.

Wieloletnia prognoza dochodów na lata 2021 do 2034 zakłada coroczny wzrost dochodów, w odniesieniu rok do roku, ogółem średnio o ok. 7,00 mln zł, przy czym najmniejszy, prognozowany wzrost dochodów wystąpi w roku 2024 i wynosić będzie ok. 4,00 mln zł.

Wzrost dochodów ogółem będzie następował w związku ze wzrostem prognozowanych dochodów bieżących. Dochody majątkowe będą uzależnione głównie od poziomu dochodów ze sprzedaży mienia komunalnego oraz środków pozyskanych w ramach następnej perspektywy finansowej UE.

II. Planowane wydatki kształtują się na poziomie **745,9 mln zł**:

wydatki bieżące ok. **680 mln zł** (w odniesieniu rok do roku wzrost o ok. 11,6 mln zł);

wydatki majątkowe ok. 65,6 mln zł (w odniesieniu rok do roku zmniejszenie o ok. 7,4 mln zł).

Wydatki bieżące:

Wydatki bieżące są niższe od dochodów bieżących o kwotę ok. 6 mln zł co zapewnia zachowanie prawidłowych relacji między dochodami a wydatkami.

Największy udział w wydatkach bieżących stanowią wydatki z tyt:

- wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń – **300,1 mln zł**, w tym wpłaty na powszechny Program długoterminowego oszczędzania (Pracownicze Programy Kapitałowe);
- świadczeń na rzecz osób fizycznych **169,7 mln zł**;
- realizację zadań jednostek statutowych **136,2 mln zł**;
- z tyt. udzielonych poręczeń **2 mln zł**;
- realizację projektów miękkich z udziałem środków UE **13,2 mln zł**
- na obsługę długu ok. **7,3 mln zł**,

Komisja zwróciła uwagę, że wydatki na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą wzrosną, głównie w wyniku decyzji ustawodawcy, do poziomu **279,7 mln zł**.

Wydatki finansowane będą z następujących źródeł:

subwencja oświatowa ok. **156 mln zł** (co zabezpiecza ok. 55,76 % wydatków). Komisja zwróciła uwagę, że zwiększa się zakres rzeczowy zadań bez dostatecznego wzrostu subwencji;

Do roku 2024 będą kontynuowane projekty miękkie z udziałem środków UE, natomiast w nowej perspektywie finansowej na lata 2024 - 2034 będą podejmowane działania celem pozyskania środków na nowe projekty w kwocie ok. 1,2 mln zł rocznie.

Wydatki majątkowe:

W roku 2021 planowane wydatki majątkowe stanowią tylko ok. **8,79%** wydatków ogółem.

W praktyce oznaczać to będzie, że w roku 2021 będą realizowane głównie inwestycje w toku.

W latach 2021- 2028 Gmina Miasto Elbląg planuje wydatki z udziałem środków UE w wysokości **83,3 mln zł**, z czego środki własne to **25,8 mln zł**.

Największy udział w tych wydatkach stanowią będą inwestycje realizowane ze środków własnych oraz środków UE w ramach:

- 1) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 oraz Programu Współpracy Transgranicznej Polska - Rosja 2014-2020.

Będą to między innymi:

- Adaptacja Biblioteki Elbląskiej- obiektu kulturowego o potencjale turystycznym;
- Poprawa zintegrowanej mobilności w elbląskim obszarze funkcjonalnym;
- Poprawa zrównoważonej mobilności mieszkańców Elbląga;
- Rewitalizacja kąpieliska miejskiego w Elblągu – Europark oraz Rewitalizacja Paku Dolinka.

W kolejnych latach będą podejmowane działania w celu pozyskania środków z nowej perspektywy finansowej.

- 1) Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Funduszu Dróg Samorządowych, głównie:

- przebudowa ulicy Fromborskiej;
- budowa odcinków drogi powiatowej ul. Wschodnia;
- budowa przedszkola i żłobka na Zatorzu.

W latach 2021-2034 planowane są także wydatki na:

1. Dokapitalizowanie spółki komunalnej ZKM – w roku 2021 kwotą 19,35 mln zł (awansem przekazanie środków 3.000.000 zł w roku 2020), do roku 2026 kwotą 22,35 mln zł rocznie, natomiast w latach 2027 - 2034 dokapitalizowanie wynosić będzie od 23,10 mln zł w 2027 roku do 25,9 mln zł w roku 2034;
2. Zabezpieczenia wkładów własnych do projektów współfinansowanych ze środków UE, realizowanych przez SPZOZ Centrum Rehabilitacji w Elblągu – w roku 2021 kwota ok. 183 tys. zł oraz Centrum Sztuki Galeria El- w roku 2021 kwota ok. 294 tys. zł;
3. Wydatki na inwestycje nie wskazane imiennie – kwota łączna ok. 86 mln zł.

III. Przychody i rozchody budżetu.

Gmina Miasto Elbląg konsekwentnie realizuje politykę spłat kredytów i wykupu obligacji komunalnych.

W roku 2021 planowane są **przychody w kwocie 31.748.358 zł** z następujących źródeł:

1. emisja obligacji komunalnych **18 mln zł**;
2. rozliczenie środków pochodzące z budżetu Unii Europejskiej i dotacji na realizację programów, projektów lub zadań współfinansowanych z tych środków **6.377.932 zł**;
3. Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych **5.714.280 zł**.

Prognozuje się, że wyemitowane w 2021 r. obligacje zostaną spłacone do 2029 r.

Rozchody z tyt. spłat kredytów i wykupu obligacji komunalnych w roku 2021 wyniosą **1.656.146 zł** i pokryte będą przychodami, po rozliczeniu środków unijnych.

W latach 2022 - 2023 zobowiązania będą kształtować się na poziomie ok. 12 mln zł, w kolejnych latach od ok. 24 do 34 mln zł.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI:

1. Przedstawiony projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej **GMINY MIASTO ELBLĄG** na lata 2021 – 2034 zakłada prognozę dochodów bieżących gminy na poziomie **686,3 mln zł do 810,6 mln zł** i dochodów majątkowych na względnie stałym poziomie od **ok. 29,4 mln zł** w 2021 r. **do 19,9 mln zł** w 2034 r. Prognozuje się, że dochody majątkowe będą najniższe w roku 2026 i wyniosą tylko **16,6 mln zł**, gdyż nie uwzględniają nowych wniosków, które będą zgłaszane w ramach nowej perspektywy finansowej UE.
2. Wydatki bieżące zaplanowane na 2021 rok kształtować się będą na poziomie **680,3 mln zł**, natomiast wydatki majątkowe będą kształtować się na poziomie ok. **65,6 mln zł**.
3. W budżecie Gminy Miasto Elbląg na rok 2021 dochody ogółem są niższe od wydatków ogółem o kwotę **30.092.212 zł**. Deficyt zostanie pokryty przychodami z rozliczenia środków UE, emisji obligacji oraz niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu.
4. Nadwyżka operacyjna (różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi) w roku 2021 wynosić będzie **6.040.747 zł**.
5. Wydatki na obsługę długu do roku 2021 wyniosą kwotę ok. **7,3 mln zł**. Od roku 2023 wydatki będą systematycznie ulegać zmniejszeniu do całkowitej spłaty długu w roku 2034.

6. Indywidualny wskaźnik zadłużenia na rok 2021 wyniesie 1,81% przy dopuszczalnym maksymalnym 12,89%. W latach objętych WPF kształtować się będzie znacznie poniżej maksymalnego wskaźnika. Wielkość wskaźnika będzie kształtować się w granicach 4,0 w 2022 roku do 5,64% w 2034, przy czym najwyższy poziom osiągnie w roku 2024 (7,88%) przy maksymalnym 9,26%. Dane te świadczą o odpowiedzialnej polityce finansowej władz miasta.
7. Wobec wzrostu obciążeń budżetu gminy, w wyniku decyzji ustawodawcy, konieczne jest zwiększenie udziału środków własnych w realizacji zadań gminy. W związku z tym możliwości prowadzenia inwestycji ze środków własnych ulega istotnym ograniczeniom. Konieczne jest zatem dalsze określanie priorytetów i optymalizacja wydatków bieżących, ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji i innych zadań realizowanych z udziałem środków UE służących rozwojowi miasta oraz poprawie bezpieczeństwa w placówkach oświatowych i wychowawczych, użytkowników dróg itp. W roku 2021 wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne wyniosą łącznie **41.901.426 zł**, w tym środki UE oraz inne pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi wyniosą **20.933.612 zł**.
8. Rok 2021 będzie kolejnym, trudnym dla budżetu okresem. Skutki decyzji ogólnych negatywnie skutkują na strukturę wydatków bieżących, w tym na ograniczenie środków na inwestycje. Konieczne jest podejmowanie wszelkich działań mających na celu pozyskanie dodatkowych dochodów na zaspokojenie potrzeb inwestycyjnych.
9. Wobec obserwowanych, negatywnie oddziałujących na budżety gmin, skutków decyzji finansowych ustawodawcy tj. przenoszenie obciążeń na samorządy, bez wystarczającego wzrostu subwencji i dotacji, samorząd ełbląski musi podjąć wyzwanie przygotowania się do niepopularnych decyzji organizacyjnych, mających na celu zmniejszenie obciążeń budżetowych. Konieczne jest zatem ciągłe monitorowanie wydatków na zadania bieżące Gminy. W tak trudnych czasach dla finansów samorządów oraz niepewnego otoczenia prawnego w tym zakresie wydaje się to nieuniknione. W tej sytuacji Rada Miejska musi się przygotować do współdecydowania, bez populistycznych postaw, o takich zmianach ponad podziałami politycznymi.

Komisja na posiedzeniu w dniach 22 grudnia 2020 r, po zapoznaniu się z projektami

Wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasto Elbląg i budżetu na rok 2021 oraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej, po uwzględnieniu informacji i wyjaśnień składanych przez Skarbnika Miasta głosami za: 5 przeciw: 0 i wstrzymało się : 1

POZYTYWNE opiniuje przedstawiony projekt Wieloletniej prognozy finansowej gminy Miasto Elbląg oraz projekt budżetu Gminy Miasto Elbląg na rok 2021 i rekomenduje Radzie Miejskiej w Elblągu uchwalenie WPF na lata 2021-2034 oraz budżetu na rok 2021.

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Finansowo-Budżetowej

Krystyna Urbaniak